

اداره مرکزی :

آقرهده ، استانبول جادهسندہ آقرہ
معارف امینلکی پانسدہکی دائرہ

استانبول بورسی :

استانبولده ، آقرہ جادهسندہ ۸۷ نومرودہ
دائرہ مخصوصہ

حیات

میانہ دائرہ میانہ ... دیارہ داھا جوقہ حیات قاتالم ...
- نیچہ -

نسخہسی ہربرودہ ۱۵ غرورسدر .

سنہلکی پوستہ ایلہ ۷,۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۷,۵ دولار) .

ایرہ واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسہ
مراجعت ابدیلیر .
یازی ایشلرنک مرجمی آقرہ مرکزدر .

۳ می جلد

آقرہ ، ۲۳ شباط ، ۱۹۲۸

صافی : ۶۵

مصاحبہ

«حرت بحرانی» اطرافندہ

اجنبی مکتبیرینہ مداوم طلبہ عددینی بلکہ آرائتمش
اولایلیر ؛ فقط بو مادی آزالمہ ، بونلرہ
قارشلی اولان معنوی رغبتک آزالدیغنه اصلا بر
دلیل تشکیل ایتمز . اگر بواجنبی مؤسسہلری
بزم مکتبیرمز قدر اوجوز اولسہ ، امین بک ،
ایستانتیقارک نہ قورقونج یگونلر ویردیکنی
ایشتہ اوزمان دہشتلہ کورور و «ملی انتباه تأثیریلہ
اجنبی مکتبیرینہ رغبتک آزالدیغنی» ادطایہ
جسارت ایدہ مزدی ... امین بک «چوجوقلرینہ
اجنبی مکتبیردہ آریستوقرایک برتریہ ویرمک
ایستہین منورلر» ک موجودیتنی قبول ایتمک
برابر ، بونلرک «تریہ حقندہ کافی فکرلری اولمادیغنی»
اعتراف ایدیور . «دہ موقرات : خلقچی» و «ملیتچی»
بر جمعیتک «ملی تریہ حقندہ فکری اولمایان»
منورلرہ مالک اولماسی ، مملکتدہ حرث بحرانیک
موجودیتنہ کافی بردلیل دکلیدر ؛ دیمک اولبورکہ
مملکتک منورصننی یا «خلقچیلق» و «ملیتجیلک»
مفہوملرینی آ کلاماشدر ؛ یاخود ، آ کلامش
اولدیغنی قبول ایستدیکمز تقدیردہ ، قولیلہ فعلی
آراسندہ آھنک یوقدر . فطرہ نیکیین برآدام
اولدیغ ایچون برنجی شقی داھا قوتلی کوروربورم
وکورمک ایستیورم ! ہرنہ اولورسہ اولسون ،
«خلقچیلق» ، «ملیتجیلک» ، «ملی تریہ» مفہوملرینی
اک ایی آ کلامش اولماسی ایجاب ایدہن منور
صنفک چوجوقلرینی اجنبی مکتبیرندہ کورہن
خلق ، اقتصادی قدرتنک مساعدهسی نسبتندہ ،
کندی چوجوقلرینی دہ عین مؤسسہلرہ ویرمک
ایسترسہ ، غایت منطقی برحرکتدہ بولونمش اولور .

«بدین» برآدامک کوروشلری دکلدر ؛ بالعکس ،
نہ قدر آجی اولورسہ اولسون «شأیت» ی
کورمکدن قورقایاجق قدر «نیکیین» بر
انسانک مشاہدہ لریدر .

امین بک کورہ «تنصر حادثہسی» بسیط
برتریہ و مکتب مسئلہ سیدر ؛ «تنظیم ایدن بری ملی
تساندک کون کونہ ضعیفلہ دیکنی قبول ایتمک منطقاً
قابل دکلدر» ؛ «ایستانتیقار» اجنبی مکتبیرینہ کیدہن
چوجوقلرک کوندن کونہ آزالدیغنی کویسترمکدہ .
درکہ ، بونک سیدلری میانسدہ ملی انتباھک دہ تأثیر
وجوددر ؛ «چوجوقلرینی اجنبی مکتبیرلہ ویرہن
بالرک تریہ حقندہ کافی معلوماتلری یوقدر» ؛ مع مافیہ
«اجنبی مکتبیرینہ چوجوقلرینی ویرہن طائلہ لرک
اکثریسی منورکیمہ لردر» . اجنبی مکتبیرینہ
کلنجہ ، «بونلر مملکت تساندینی بوران و تماماً
یابانچی برصنف وجودہ کتیرہ جک اولان مضر
مؤسسہ لردر» . ایشتہ ملی تعلیم و تریہ بریسمرک
«تنصر حادثہسی» حقندہ کی نقطہ نظرلری !

ایستانتیق رقلرینک ناصل قوللانیلہ جغنی ،
ناصل ایضاح ایدیلہ جکنی بندن چوق ایی بیلدیکندہ
شہہ جائز اولمایان محمد امین بک ، «۹۲۶ -
۹۲۷» دہ اجنبی مکتبیرینہ کیدن طلبہ عددینک
«۱۳،۴۰۰» ایکن ابرتسی سنہ «۱۱،۱۰۰»
ایندیکنی سویلہ مکلاہ ، بو بویوک مکتبیرلہ رغبتک
آزالدیغنی می اثبات ایدہ جکدر ؟ .. بویلہ علی العمیا
ایکی رقم سویلہ مکلاہ ، بو دعوا اثبات ایدیش
اولماز . مملکتک اقتصادی شرائطی ، زونکین
چوجوقلرینہ مخصوص وچوق بہالی اولان

ملی تعلیم و تریہ دائرہسی رئیس محمد امین
بک ، یکن ہفتہ کی مصاحبہ سندہ «تنصر حادثہسی
و حرث بحرانی» حقندہ کی مصاحبہ جوہ
ویردی . ملی تعلیم و تریہ مسئلہلری حقندہ مملکتک
اک صلاحیتدار رسنی مقامنی اشغال ایدہن
آرقاداشمک مقالہسنی بویوک بردقت و علاقہیلہ
اوقویوب آ کلامنہ چالیشدم ؛ واعتراف ایدہیم کہ
مقالہ نک برنجی و ایکنجی قسملری آراسندہ ، حتی
برنجی قسمنک مختلف رلرندہ چوق بارز برتضاد کوردم !
بزم کی امین بکک تعبیری و حہلہ ، «ماضیدہ کی ردوری
کویسترمک اعتباریلہ قیتی مشکوک وثیقہلر» نشریلہ
مشغول اولانلرک «حرث بحرانی» کی بویوک
مسئلہلردن بحث ایدہرک «اولو اورتہ نصیحت
ویرکہ» ، قالمشہلری ، بلکہ دہ حدناشنا مقلدر ؛
بووظیفہ ، جمعیت حیاتی کنیش و فلسفی رکوزلہ
ادراک و احاطہیلہ مقتدر بویوک دماغلرہ ترتب
ایدہر . نہ یاپہلم کہ اونلرک سکوتی ، بزی ، دوشو -
ندکرمزی آچیق آچیق سویلہ مکہ مجبور ایتدی .
بو حدناشنا سلفک صمیمیتمزہ و حسن نیتمزہ
باغیشلانہ جغنی امید ایدیوروز . متفکرلر مز و متفکر
کینلر مز آراسندہ «صمیمیت» ک نہ قدر مفقود
اولدیغنی ، دوشوندیکنی آچیقجہ سویلہ مک و یازمق
وظیفہ سنک بو احتیاطکار صنف آراسندہ نہ قدر
اممال ایدیلدیکی معلومدر . بزم مملکتک متفکرلرندن
اولمادیغمز کی ، متفکر کینمک ادطاسی دہ خاطر مزدن
کچمہ دیکندن ، لاعلی التعمین بروطنداش صفتیلہ
دوشوندکرمزی یازیوروز . یالکز شوراسنی
تصریح ایدہلم کہ ، بوملاحظہلر ، دوغرو و یاخود یا کلیش ،

فرانسه دینی تیاترو

عاشا :

بعضاً یالوار برمش : « کینوب قوشانقده ، کزوب توزمده کوزوم یوق ... لکن وطنه دایانامبورم . نه اولور آواره لکی . اق .. ر آرزجالیش .. استانبوله بر مأموریت آل ... بز قادیق قادیقچق انسانلر .. قورقما ، اورالرده کینسه نک قولایخی بولورز . » دیرمش فقط فاضل اقدی چوق سفلی روحلی بر آدمش .. بر درلو سوز آکلاماز ماش .. آلدیغی ، بولدیغی آکلاماز برلره صرف ایدرمش ..

مودت آنه سنک استانبول ایچون سویلدیکی شیلری کوزل کوزلرینی حیرتله آچهرق دیکله یور .. او کرجه دینارلقده دوغمش اما قانده استانبوللیق وار ... آنه سی بو کوزل مملکتک اکلنجه لرندن بحث ایدرکن بعضاً کوزلری دولویور .

مقبوله خانمک بویوک قیزی استانبوله .. موده ده برسه اول استانبوله بر قست چیقمش اماردا ایشلر .. همده آدمک حالی وقتی ده برنده یمش ... سوکرادن بشیان اولور کی اولشلر ... فقط شیمدی بالعکس بوکامنون اولویورلر ... چونکه بکا تصادف ایتدیله . — آنه جکم بنده سزه تصادف ایتدیکه چوق ممنوم .. انشالله چوق یاقینده استانبولی کوره جکسکرز ... کرچه بزم کی اورتا حاللیرک استا نیوله یاشامالری کوچدر ... فقط سزک کی مکمل او خانعلیله انسان آوروپاده بیله یاشار .. ، برایکی سنه بقدر مطلقا بریولنی بولوب استانبوله کیده جکرز .. سز نه ایستریسیکرزده اولماز .

استانبوله بر مأموریت آلتی ایچون شیمدین تشبیره باشلامق فکرندهم . اووقته قدر بلکه بش اون پاراده بیریکدیرمکه موفق اولورم .

غیرتلی برارکک قوش کی خفیف ایکی قادیغی مسعود ایدمه مننه امکان اولماز .

دیاربکر ۱۳۰۰

قاین آنای برقاچ کوندن بری بر آرمیوس و مکدر کوروپوروم ، سینی سوردم . اولاسویله . مه مک ایستدی . فقط سوکرا اصرارم اوزرینه جواب ویردی :

— بعض دیدی قودیلره جانم صیقیلدیده اوغولوم ... صاقین کندم ایچون طنز ایتمه ... صرف سنک ایچون .

— نیم ایچونمی ؟

— آم سن بوانسانلری بیله سزک اوغولوم ...

— نه دیبورلرمش ؟

— خسته لقی اختیار قاین آناسی موطباغه آتمش یک پیشیرتیور ، دیبورلرمش . سببده نه ؟ بزم اویمزده کی دیرک دوزنلکی چکه مدیلر ... کوزی کوراولا سیجهرلر ، کویا آرامزی بوزاقلر ...

بن حیرتله کوزلریمی آچدم :

— ناصل آرامزی بوزاقلر ؟

— اویله یا چوحوغم ، بولاقیردی سنک قولاغکه کیدرسه قاین آنام بی اوتده بریده سویله بوب کزیبورمش دینه خاطرک قالمی ؟ ...

— دوام ایدیور .

فرانسز تیاتروسنده بعض محررلر ومثللرک تشبیهلر یکی بر شکل میدانه کتیرلیدی . بو کونکی تیاترو دوشونجه لرندن بوسوتون اوزاق وتیاترو قواعدینک یکیردیکی استعاله لر دن تمامیه آزاده بویکی شکل ، فلاسیکلر دورینی بوکونکی تیاترو وقواعدینه رعایت اتمک شرطیه احیا اتمک آرزوسندن دوغمشدر .

اولا ، بویکی شکلی قبول و تعمیمه چالیشانلرک نقطه نظرلرینی تلخیص ایدم : « تیاترونک هدف لرندن برنجیبی اخلاق قورومقدر . اخلاق قورومق وظیفه سی یالکمز تیاتر اولرده دکل ، عینی زمانده دینکده او امر ننددر . دین تاریخی ، تیاترو ایچون هنوز باکر بر موضوع صایله بیلیر . اونک ایچنده بولونان بر وقعه دن یک آز بر قسیمی مهنده کورولمش و یک آزی تمثیل ایدلشددر . »

دینی هر وقعه دن اخلاق بر نتیجه آله اتمک قابلدر . بووقعه لری بوکونکی تیاترو قواعدینه رعایت اتمک شرطیه مهنه به وضع اتمک و اخلاق نتیجه بی چیقارمق ، تیاترونی فایدالی برحاله قویمقدر ؟ چونکه تیاترودن فایدا آله ایدله دیکی زمان ، او وظیفه سی اهمال اتمش ومضر برحاله کلش اولور .

دینی تیاترودن مقصد ، اخلاق دوشونجه لری تلقین وزرق ایدمه سیله سی تسهیل ایدمه جک و بونک تعمیم ایدلسی تیاترونی حقیقی وظیفه سنه عودت ایتدیرمش اوله جقدر .

فرانسه تیاتروسنده کی بویکی شکلک رغبت بولوب بویله جفتی شیمدین تخمین اتمک دوغرو اولماز . یالکزمهم فرانسز منقلدرینک بوخصوصده کی مطالعه لرینی تدقیق اتمک ، شیمدین بویکی شکل حقنده بر فکر ایدتمک کزده یاردیم ایدمه جکدر . لوسیه ن دویش Lucien Dubech بر مقاله سنده دینی تیاترولردن بحث ایدرک دیبورکه :

« دینی تیاترولرک مقصدی اخلاقی سیانت وقورومق اولدیغی سوکدغه نشر ایدیلن بر مقاله دن اوکرندک . فقط تیاترودن اخلاقی بر نتیجه آله ایدمه بیلمک ایچون محقق دینی بر وقعه نک یاردیمه احتیاج کورمک غایت غریبدر .

بوکونکی حیاتک هر گوشه سندن ، هر وقعه سنندن اخلاقی بر نتیجه چیقارمانک امکانی یوقیدر ؟ عائله فاجعه لری ، ازدواج اویغونسزلقلری ، عشق انتریفه لری عیجا بو تیاترو ومحررلرینه ارزو ایتدکلری قادر کنیش بر موضوع ساحه سی دکلیدر ؟

ایشته بو نقطه دن ، بویکی شکلی قبول اتمک و ایتدیرمک ایسته یلر یا کپلیورلر . دینی وقعه لری تمثیل ایدمه بیلمک ایچون ، مثللرک ، فلاسیکلرک قبول ایتدکلری بر شکلده مهنده اثبات وجود اتمه سی لازمدر . حال بوکه ایکی قیافتلره مهنده دولاشان

مثللر ، بزه دائما کهنه له شمش وعصرلر یکدیجه قیستی آزالمش دوشونجه لری بیلدیرن بر مانکن حالنده کورولویور . بو کون یاغزده دولاشان انسانلرک حیاتلرینی ، اونلرک دوشونجه لرینی و هر هانکی بر دوشونجه ایله حرکت ایدمه نلرک نه کی بر عاقبتله قارشیشدقلرینی کوره جک اولورساق ، دهه فاضله استفاده اتمش اولورز . چونکه بزده اونلرک یکیردیکی حیاتی یاشامقده ، عینی وقعه لرک آراسنده بوزمکده بز . اخلاقلرک ودوشونجه لرمنک تعبیحی ایچون برقاچ عصر اوله باقی ، هر حالده منطقی بر حرکت اولماسه کرک .. هر عصرک خطا و صوابلرینی او عصر دن اولکیلر دکل ، اونلرک احقادی تعیین ایدر . بز او دینی وقعه لری بوکونکی حیاتمه اویغون بر شکلده تطبیق ایدمه جک اولورساق ، هر حالده دهه زیاده بر فایدا آله اتمش اولورز ..

لوسیه ن دویشک بو نقطه نظری هر حالده دیکرندن دهه دوغرودر . چونکه تیاترو ، کندی عصر لرینی یاشاتان وجانلاندران الک قوتلی بر واسطه در . برانکلیر منقدینک دیدیکی کی : « تیاترو ، کندی عصرنده کی چیبر کینلرک و کوزه لکلری نفسنده طولایان و اونلری بویوک بر سکونت واعتدال ایله خلفه بیلدیرن بر صربی کیدر . او صربی ، نه یاقینی ایسته دیکنی ونه یاپلماسی لازم کلدیکنی دوغروندن دوغری به بیلدیرمنز .. اونک آرزولری وقعه لرک نتایجنک ایچنده کزلیدر . او ، وقایعک قطعی نتیجه سی سیر ایدمه نلره بو صربینک فکر لرینی وهانکی نقطه بی ترجیح ایتدیکنی غایت کوزمل بر شکلده کوستیرر ... » دینی تیاترولر ، شیمدین فاضله طرفدار بولاماشدر ؛ چونکه یک اسکی بروقعه بی یاشاتمی ، دینک حاکم اولدینی بر زمانده کی عشق مهنه سی تام بر قدرتله جانلاندرمق یک کوچدر . یالکمز بو تشبیدن شو نتیجه بی آله اتمک قابلدر : فرانسه ده یاپیلان تیاترو حرکتلری تمامیه معناسز و دوویلرر علیهنده در ؛ چونکه تیاترونی اخلاقک بر صربسی ، حیاتک بر رهبری اوله رق قبول ایدمه نلر ، هیچ بر زمان مهنده معناسز سوزلره اوزون قهقهه لرک دوغماسی قبول ایتدیورلر . اونلر اوراده تبسملرک جانلانماسنه مساعده ایتدکلری حالده ، محلیه بی اوزون مدت اشغال اتمین ، محاکمه بی تحریرکدن اوزاق بولونان موضوعلره قیست و برمیورلر . تیاترو ، بدیی حلرمنی اوقشامقله برابر ، انسانلرک روحنی تصفیه ایتدیکی دقیقه حقیقی وظیفه سنه عودت اتمش اوله جقدر . روحی تصفیه ایتدیره جک قدرت وقوت ایسه کتابلردن زیاده تیاترولره تحمیل ایدیلش بر وظیفه در . بو وظیفه بی بوکلنن تیاترو غایه سنده موفق اولادینی تقدیرده بکلده یکمز فایدادن زیاده مضرت تولید ایدمه جکی محققدر .

حکمت شرقی